

Spojnice mezi dnešní poezií a prózou v uvedených příspěvcích je čistě autorská a generační. Do Trapsavce 2014 dorazilo oproti minulým ročníkům málo příspěvků autorů z kategorií do 23 let. Což je určitě škoda, ovšem autorky a autoři, kteří se věnují této tvorbě mají pro další roky otevřené široké pole. Čtěte, porovnávejte a hlavně se nebojte do soutěže svoje dílko poslat. Vyhlášení dalšího ročníku na začátku příštího roku určitě přineseme. Oba příspěvky soutěžily v Trapsavci 2014.

Příjemné čtení

Poutník

Sklopené oči, kápě šedá,
ruce složené, ústa němá.
V tmavých očích lesk dávno pozbývá,
oheň praská, světla již ubývá.
Jiskřičky k nebi směle se vydají,
poté však pohasnou, na zpět už padají.
Zima se vkrádá pojednou zas,
muž přitahuje deku, cítí ten mráz.
Teskné vytí ze skály vzdálené,
nepatrný úsměv na tváři spálené.
Člověk ten nevládne, zde jiný je pán,
zákon přírody pevně je dán.

Denisa Albaniová

Výročí

„Ježišmarjá!“ ozval se ženský výkřik okamžik poté, co ze staré černé laminátky vylétl pugét bílých a červených růží a dopadl na vodní hladinu. Nato bylo slyšet mužský hlas, který ženu okřikl. Poté se však obrátil svým nepříliš přátelským tónem na kánoi před sebou. Co tu prý mají co pohazovat nějaká košťata? Vagabundi! Obořil se na ně, jako kdyby ta jejich kytice byla jedním z těch všemožných odpadků, kterými pomalu ale jistě obrůstaly oba břehy řeky Berounky.

Až do této chvíle se to party vpředu vlastně netýkalo. Ale teď už to mladík v žluté kánoi, plující po boku černé laminátky, nevydržel.

„Tak je přece nechte! Když bylo to výročí...“ houkl na muže v závěsu a ukázal na vedlejší posádku.

„Slyšíš!“ vyjekla znovu pištivým hlasem žena, „určitě se tu někdo utopil!“

Historie pugétu se začala psát v době, kdy se červen pomalu chýlil ke konci, zatímco červenec začínal klepat na dveře. Být to někde na Vltavě, nejspíš by už v kempech byla hlava na hlavě. Ale protože parta si oblíbila ne tolik vytiženou Berounku, sedělo tehdy celé osazenstvo na terase u kiosku téměř samo, popíjelo a zpívalo při hraní kamaráda Kytáry. Nutno podotknout, že

parta měla poněkud neobvyklý počet členů, zhruba kolem pětadvaceti až třiceti lidí a to zejména v důsledku toho, že čítala všechny nadšence ve věku od dvaceti do osmačtyřiceti let z domovské vesnice a blízkého okolí. V průběhu let se to nějak postupně nabalovalo, až to dospělo k současné situaci. Na Berounce neměli obdoby. Proto terasa zrovna nezela prázdnotou.

Ten relativně normální vodácký výjev měl trvání minimálně do chvíle, než ze sborového zpěvu zmizel jeden mužský hlas. Patřil Honzovi. A v té chvíli na tom vlastně pořád nebylo nic nenormálního. Nasadit skvělý Greenhornácký kus Proklatej vůz sice momentálně nešlo, neboť Honzu by znatelně postrádali během recitativu, ale v repertoáru bylo ještě mnoho dalších použitelných písní. Veselí mohlo směle pokračovat.

Ani Rence se manželova nepřítomnost nejevila jako zvláštní. Na tom, že si člověk musí občas odskočit, není přeci nic divného.

Ani když během tesklivé písně o řece Niagaře nenápadně zmizel další hlas, tentokrát Martinův, nepřipisoval tomu nikdo žádný zvláštní význam. Vlastně nejspíš vůbec žádný význam. Patrně si toho možná ani nevšimli.

Když Kytára hrábnul do strun, málokdo stíhal vnímat cokoli dalšího. Vodácké a trampské písničky strhávali často i nevodáky a netrampy. Konečně, přezdívka mluvila za vše.

V tuhle chvíli právě on, společně s háčkem Alenou, zatím úspěšně skrýval spiklenecký úsměv. Neboť oni jediní v tuhle chvíli věděli, že se chystá něco přinejmenším neobvyklého.

Hlavní strůjce oné přinejmenším neobvyklé akce, tedy Honza, mezitím rychlým krokem mířil kolem bývalého mlýna dál po prašné cestě. Vedlejší strůjce, Martin, mu byl v patách.

Muselo být krátce po půlnoci.

A zatímco pod střechou terasy se naštěstí skrývala žárovka, ten zcela obyčejný výdobytek technického pokroku, ani nezasazený do stínidla, jenž byl v tuhle chvíli však pro partu naprosto dostačující, v okolí několika metrů odtud už se rozprostírala všudypřítomná tma.

Honzovi s Martinem by teď pořádná baterka přišla vhod. Svit měsíce rozhodně nebyl dostačující. Lamentování a klení, když jeden či druhý zakopl o nečekanou překážku v cestě, se ozývalo v pravidelných intervalech.

Do toho občas zakvákání žáby nebo bzukot chrousta, k tomu hukot nedalekého jezu. Vlastně to byla docela hlučná podívaná. To by člověk do takové obyčejné noční vycházky jen tak neřekl. Dál pokračovali po cestě plné výmolů a neidentifikovatelných zátaras s vědomím, že to teda rozhodně nesmějí vzdát. Když už se do toho pustili.

Ke své úlevě po chvíli konečně na obzoru zahlédli několik světelných bodů. Mohla to být vesnice. Ale taky třeba roj světlušek.

Na terase mezitím dál pokračovalo muzikální veselí, podpořené do značné míry alkoholem. To byla možná další příčina toho, že Honzovu a Martinovu přítomnost dlouho nikdo nebral na vědomí.

Jen Renka si pomalu začínala všímat. Honza už byl pryč nějak podezřele dlouho. Nutno podotknout, že nepřítomnost Martina vůbec nezaregistrovala.

Rozhlédla se, očima přelétla frontu u výčepu, sousední stoly i uličku, k níž směřoval křídou napsaný ukazatel s nápisem WC na stěně kiosku.

Známou siluetu však hledala marně. Po krátkém přemítání se otočila se k Aleně.

„Nevíte, kam šel Honza?“ Otázku směřovala vlastně Kytárovi za ní. Oba jen pokrčili rameny.

„Asi se šel projít,“ pravil on. Renka nad tím pozvedla pochybovačně obočí, ale zůstala sedět a mlčet. Leda že si šel dát rauchpauzu, napadlo ji. Jako aby ho neviděla?! Jo projít? To tak! Honza! Trénuje snad kyčelní náhradu? Poslední myšlenka ji trochu pobavila.

Kyčelní náhrada kupodivu při přelézání plotu nejbližší vesnické zahrady fungovala přesně, jak měla. Oproti tomu Honzův vlastní kloub v druhé noze mírně protestoval. Nebral na něj ohledy. Je ti pětáctičet, ne pětasedesát. Plot přece není žádná překážka. Rychle se přehoupl na druhou stranu. O dvacet let mladší Martin jej hbitě následoval.

Ve chvíli, kdy si oba mysleli, že mají vyhráno, se ozval štěkot psa. Neříkej hop, dokud nepřeskočíš. A to oni přitom plot už překonali. Lidové pranostiky někdy stojí za starou bačkoru. Anebo jde o to, z které strany se přes ten plot skáče.

„To se mi vážně nezdá!“ zvedla se od stolu po horečnatém přemýšlení Renka, „i kdyby se šel projít, jako že nešel, určitě už by byl zpátky...“

Alena se zvedala, aby ji zadržela, namísto toho mužská ruka - doted' svírající kytaru, zadržela ji. Naznačil, ať počká. Renka mezitím vydala směrem, kam ji navigoval křídou napsaný ukazatel na stěně kiosku.

Kde může být? Obešla celý kiossek. Neusnul tady někde nakonec? Honzo!

Párkrát na něj zavolala, ale nedočkala se odezvy. A budky, mimochodem, zely prázdnotou.

„Není?“ zajímali se mladěši z party po jejím návratu z obchůzky. Poněkud pobaveně.

„Není...“ zopakovala Renka, jen změnila tón. Z tázacího na oznamovací. Oznamovací lomeno neveselý.

Jaký taky jiný, než neveselý. Po Honzovi nebylo ani památky. Alkohol – jako obvykle, celý večer tek proudem, zatímco nedaleký jez za Renčinými zády zlověstně hučel. Když si tyhle tři fakta sečetla dohromady, do smíchu jí vážně nebylo. Co když vážně...? Leckdy stačí jeden pitomej krok... Rychle se snažila vypudit podobné myšlenky z hlavy a rozběhla se dolů z terasy.

„Máš?“ ozvalo se zahradou tiché zvolání. Přerušil ho opět onen hlasitý a neodbytný štěkot.

Trhač se naštěstí neobjevoval. Během krátké pauzy mezi jednou a druhou sérií psova dávání najevo, že tu nemají co pohledávat, se ozvala úlevná odpověď.

„Mám!“ Oba i s ukořistěným úlovkem rychle překonali plot z té správné strany. Tak tedy konečně: hop!

Renka mezitím seběhla schody z terasy. Zamířila ke stanům. Možná šel jenom spát, přesvědčovala se. Dřív než ona a všichni z party?! A když se hraje na kytaru? Nakoukla do jejich stanu, preventivně i do těch ostatních. Co naplat, byly si podobné jak vejce vejci.

Kamarád Tomáš se jednou sápal do toho jejich volaje „Moniko!!!“

Ale Honza nebyl ani ve stanu Tomáše a Moniky, ani nikde jinde.

To už bylo vážně divné. Neodbytné myšlenky se vraceli se stále větší intenzitou. Souměrně s nimi i sílil hukot jezu, když se k němu Renka pomalu přibližovala. Prohlédla celý břeh, od zákruty nad loukou až dolů ke stanům, ačkoli netušila, k čemu by jí to mohlo být platné. Co by tady tak asi Honza dělal?! Ale kde ho ještě hledat?! Ten hukot jezu už by vážně k nevydržení. Znovu horečnatě přemýšlela. To „třeba se šel projít“ znělo trošku, jako kdyby Kytára něco věděl. Ale jestli něco ví, tak jedině, že to je něco plánovaného. Vůbec, jsou chlapi nějak klidní, vzhledem k tomu, že už je jeden z nich - alkoholem posilněnej, bůh ví jak dlouho pryč, když přímo pod terasou hučí řeka. Tak opilý zase nejsou, aby jim to bylo jedno. Něco ví. Tak proč jí to, do prkýnka, neřeknou? Co to propánajána vyvádějí?

V tu chvíli se trochu uklidnila. Jasně, to je nějaká jejich klukovina. Je jim přes čtyřicet a nedají si pokoj. Strach střídalo rozhořčení. U mladěchů by to pochopila. Ale u Honzy a již nepochybného spiklence! Ti se pro změnu na ty mladěchu teď asi znova hrajou... Asi si něco dokazují, nebo co. To dělá ten generační guláš v partě.

Pomalou stoupala po strmých schodech. Nahoře se objevila postava. Mužská postava. Nikoli však Honzova, na něj byla příliš vysoká. Byl to Martin.

„Jé, Renčo, to je skvělý že jsme se tu potkali, pod' nahoru...“ hlaholil vesele a s podezřele počůchlým úsměvem.

Samozřejmě, mladoši v tom jedou taky. To se dalo čekat...

Zatímco ji Martin vedl vzhůru, kluci a chlapi, od dvacíti do osmačtyřiceti se seřadili do řady. Nutno podotknout, když šlo o lumpárnu, spolupráce mezi generacemi fungovala na jedničku. Honza nikde.

Tedy přinejmenším do chvíle, než se vynořil uprostřed uskupení a s pugétem popínavých růží v rukou nemiřil přímo k ní.

No moment, kolikátýho je dneska? Osmadvacet? Ale... půlnoc už určitě byla. Takže devěadvacet! No vždyť dneska je...

„Tady taková maličkost k tomu našemu sedumnáctému výročí...“ řekl na to Honza. Nic víc, nic míň.

Než se Renka zmohla na jakoukoli odpověď, držela v ruce kytku, následovala pusa a sborový mužský zpěv písně Růže z Texasu. Walda Matuška to zrovna nebyl, ale to v tu chvíli Renka skutečně nestíhala vnímat. A ani Honzovi – za tu jeho klukovinu, pořádně vyčinit nedokázala. Totálně ji dostali.

„Už je zvadlá, pošleme ji po řece,“ řekla Renka o dva dni později na palubě černé laminátky při pohledu na zplihlé červené a bílé růže na přídi. S tou výzdobou to skoro připomínalo svatební vůz. Nebo taky jiné, zásadně černé vozidlo.

„Víš ty vůbec, co jsem pro tu kytku překonal? Hory, doly...“ začal Honza teatrálně vypočítávat všechny možné i nemožné překážky na cestě za pugétem.

„Ploty...“ dodal k tomu Martin ze přídě žluté lodi, s šibalským úšklebkem. O psu však raději pomlčel.

Renka zavrtěla hlavou, přičemž připustila, že oceňuje Honzovu snahu, ale co se zvadlou kytkou? Než stačil cokoli dalšího namítnout, rozpřáhla se, pugét červených a bílých růží vylétl do vzduchu a dopadl na vodní hladinu těsně před cizí posádku v plastové kánoi.

Ozval se ženský jekot, mužský hlas, slova o košťatech a vagabundech a Martinovo napomenutí.

„Slyšíš!“ vyjekla pištivým hlasem žena, „určitě se tady někdo utopil!“ Vlastní kormidelník ji ani nestihl znovu okřiknout.

„Ale houby utopil! Leda vy jste utopila svoji šanci!“ houkl na něj znovu hák ze žluté kánoe. Žena i muž se na něj nechápavě zahleděli.

„Protože kdybyste tu kytici chytla, tak byste tady pána do roka dostala do chomoutu! A nejmíň sedmnáct let byste si ho udržela...“

A to, že by pak nevěděl, jestli litovat víc pána nebo slečnu, už si Martin nechal raději pro sebe.

3. místo prózy do 23 let Trapsavec 2014

Renáta Trenky Nová